

Behandeling

Fingolimod (Gilenya®) bij multiple sclerose (MS)

Fingolimod is een tweedelijns medicijn dat wordt gebruikt bij de behandeling van Relapsing Remitting Multiple Sclerose (RRMS). De arts schrijft dit voor bij een hoge ziekteactiviteit of wanneer de behandeling met een ander medicijn onvoldoende effect heeft.

RRMS is een vorm van MS waarbij ziekte-opvlammingen (schubs) voor komen. Het doel van de behandeling is om ziekte-opvlammingen zoveel mogelijk tegen te gaan. Daardoor wordt eventuele achteruitgang in het functioneren zoveel mogelijk voorkomen.

(073) 553 23 25

Maandag t/m vrijdag 8.30 – 17.00 uur

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over uw behandeling.

Werking

Fingolimod zorgt ervoor dat witte bloedcellen (T-lymfocyten) worden vastgehouden in de lymfeklieren. Daardoor hebben de witte bloedcellen veel minder kans om zich naar de hersenen te verplaatsen en treden er minder ontstekingen op in de hersenen.

Behandeling met fingolimod

Voor de behandeling

- Voordat u start met fingolimod wordt er bloedonderzoek (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/bloedprikken>) gedaan. U kunt bloed laten prikken in het Jeroen Bosch Ziekenhuis of bij een van de prikposten. De uitslagen worden naar het MS-behandelcentrum gefaxt.
- De MS-verpleegkundige controleert 1 keer uw bloeddruk.
- Uw huisarts controleert uw huid op huidafwijkingen voordat u start met de behandeling. Bij afwijkende plekken verwijst de huisarts u door naar de dermatoloog.
- Voor de behandeling heeft u 1 keer een afspraak bij de cardioloog om te controleren of er geen hartafwijkingen zijn.
- Als u bepaalde oogafwijkingen heeft, dan onderzoekt de oogarts u voor de behandeling.

Nadat u alle onderzoeken heeft gehad, volgt er een gesprek met de neuroloog om het starten met fingolimod definitief af te spreken. Het is belangrijk dat u de MS-verpleegkundige laat weten wanneer u precies gaat starten met fingolimod, om vervolgspraken af te spreken.

Gebruik

- Wanneer u fingolimod voor de eerste keer inneemt, kan het zijn dat uw hartslag vertraagt. Dit gebeurt binnen het eerste uur nadat u het medicijn in is maximaal binnen 6 uur.
- Daarom neemt u de eerste keer het medicijn in op de dagbehandeling van de afdeling Cardiologie. Hier registreren we uw hartritme tot 6 uur na inname van fingolimed.
- Tijdens deze opname op de Dagbehandeling maakt de verpleegkundige ook een hartfilmpje (E.C.G.) gemaakt en controleren we u bloeddruk.
- U krijgt fingolimod in de vorm van een capsule van 0.25 mg of 0.5 mg. U neemt fingolimod 1 keer per dag in. U kunt het beste een vaste tijd kiezen, bijvoorbeeld 's ochtends. Dan vergeet u minder snel een dosis.
- Neem de capsule in met wat water.

Wat moet u doen als u fingolimod vergeten bent in te nemen?

Bij een vergeten dosering, is het advies afhankelijk van hoe vaak u het bent vergeten.

- **De eerste 14 dagen:** Neem contact op met uw arts of apotheker als u het medicijn 1 keer bent vergeten.
- **Na de eerste 14 dagen:** Neem de vergeten capsule niet meer in. U neemt de volgende capsule in op de normale tijd.
- **U bent het medicijn 2 keer of vaker vergeten:** Neem contact op met uw arts of apotheker.

Levering

Fingolimod wordt geleverd door een centrale apotheek: Novartis. Het MS-behandelcentrum zorgt ervoor dat de centrale apotheek Novartis het recept ontvangt. Zij zorgen ervoor dat het medicijn bij uw eigen apotheek wordt geleverd.

Geneesmiddelen en milieu

- Bestel niet meer medicijnen dan u denkt nodig te hebben.
- Spoel medicijnen niet door de gootsteen of de WC en gooi ze niet in de vuilnisbak.
- Lever oude medicijnen in bij de apotheek als u ze niet meer gebruikt. Als u medicijnen op de juiste manier afvoert, worden ze op een verantwoorde manier vernietigd en komen ze niet in het milieu terecht.

Betrouwbare informatie over medicijnen nodig?

Kijk hiervoor op www.apotheek.nl (<https://www.apotheek.nl>)

Wij controleren regelmatig of deze informatie nog actueel is. Maar de ontwikkelingen op het gebied van medicijnen gaan heel snel. Soms is bepaalde informatie mogelijk toch al weer achterhaald of verouderd. Als u hierover vragen heeft stel deze dan aan de MS-verpleegkundige.

Vervolgafspraken

- 1 week na het starten met fingolimed heeft u een afspraak met de MS-verpleegkundige.
- Na 1 maand heeft u weer een controle bij de MS-verpleegkundige.
- Na 3 maanden heeft u een afspraak met de neuroloog om de behandeling en mogelijke bijwerkingen te bespreken.
- Na 6 maanden krijgt u een MRI-scan van de hersenen. Er wordt dan ook een controleafspraak gepland bij de neuroloog om de uitslag van de MRI-scan te bespreken.
- Daarna wordt er meestal iedere 6 maanden een afspraak voor u gemaakt. Dit gebeurt vaak om en om bij de MS-verpleegkundige en de neuroloog.
- De eerste jaren krijgt u ieder jaar een MRI-scan van de hersenen.

Deze afspraken plannen we in overleg met u. Er kan zeker van dit tijdpad worden afgeweken, bijvoorbeeld als er bijwerkingen of nieuwe klachten zijn.

Controle van uw bloed

Naast de controle-afspraken moet u regelmatig bloed laten prikken. De controles van uw bloed zijn belangrijk voor een veilig gebruik

van fingolimod. Als u meerdere keren uw bloed niet laat controleren, dan kan de arts het voorschrijven van fingolimod (tijdelijk) stopzetten.

Het bloedonderzoek is in maand 1, 3, 6, 9 en 12, nadat u bent begonnen met fingolimod. Daarna gebeurt dit elke 6 maanden. Het MS-centrum stuurt u de formulieren voor het bloedprikken. U kunt de uitslagen vinden in MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>).

Controle van uw bloeddruk

De MS-verpleegkundige of uw huisarts controleert uw bloeddruk in maand 1, 3 en 6 nadat u bent begonnen met fingolimod. Daarna controleert de huisarts 1 keer per jaar uw bloeddruk.

Controle door de oogarts

Na het starten met fingolimod heeft u na 3 tot 4 maanden een afspraak bij de oogarts. Die onderzoekt of er een mogelijke vochtophoping in de gele vlek van het netvlies is. Meestal is deze controle maar 1 keer, behalve als er uit dit onderzoek bijzonderheden komen.

Huidcontrole

De huisarts controleert elk jaar uw huid.

Bijwerkingen

Zoals bij elk medicijn kan fingolimod bijwerkingen geven. Niet iedereen heeft daar last van. De meest voorkomende bijwerkingen zijn:

- lage hartslag en daling van de bloeddruk, mogelijke klachten hierbij zijn: duizeligheid, vermoeidheid, misselijkheid en/of hartkloppingen;
- licht verhoogd risico op huidkanker;
- verhoging van de bloeddruk;
- verhoogde gevoeligheid voor infecties
- afname van aantal witte bloedcellen;
- leverfunctiestoornis;
- longproblemen en kortademigheid;
- vochtophoping in de gele vlek van het netvlies (macula oedeem);
- hoofdpijn;
- diarree;
- rugpijn.

De bijwerkingen verdwijnen meestal vanzelf weer. Soms is het nodig om de behandeling met fingolimod stop te zetten vanwege bijwerkingen. Heeft u last van bijwerkingen, neem dan contact op met de MS-verpleegkundige.

Waar moet u op letten?

Zwangerschap en vruchtbaarheid

- U mag **niet** zwanger worden tijdens het gebruik van fingolimod, omdat er een verhoogde kans is op aangeboren afwijkingen bij het kind.
- We adviseren u dringend om betrouwbare anticonceptie te gebruiken tijdens de behandeling en tot 2 maanden daarna.
- Heeft u een zwangerschapswens? Neem dan contact op met de MS-verpleegkundige voor overleg over stoppen met fingolimod en verdere begeleiding.
- Er wordt bij gebruik van fingolimod geen effect op de vruchtbaarheid van zowel mannen als vrouwen verwacht.

Borstvoeding

U mag geen borstvoeding geven tijdens het gebruik van fingolimod.

Autorijden

De aandoening multiple sclerose (MS) kan een reden zijn dat u niet mag autorijden. U mag alleen autorijden als u voldoende controle over uw bewegingen heeft. Overleg met uw arts of dat bij u het geval is. Als u ondanks uw aandoening toch mag autorijden, dan kunnen er nog andere adviezen per medicijn zijn. U kunt de informatie per medicijn ook terug vinden per medicijn via www.apotheek.nl (<https://www.apotheek.nl>).

Vragen

Heeft u nog vragen?

Heeft u nog vragen, dan kunt u bellen naar de MS-verpleegkundigen, telefoonnummer (073) 553 23 25. Zij zijn meestal elke werkdag aanwezig.

Praktische tips

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak>). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

MijnJBZ

Via MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Zie ook: Wat kan ik in MijnJBZ zien? (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien>)

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven>) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen>) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Neurologie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/neurologie>)

MS-expertisecentrum (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/ms-expertisecentrum>)

Meer informatie

Apotheek.nl (<https://www.apotheek.nl/medicijnen/fingolimod>)

Hier vindt u meer informatie over uw medicijnen.

Kijksluiter (<https://www.kijksluiter.nl/#!>)

Hier vindt u meer informatie over uw medicijnen, bijvoorbeeld in een video en ook in andere talen.

Code NEU-314